POTENTIOMETRISCHE TITRATIES: BEPALING VAN DE CONCENTRATIE VAN EEN H₃PO₄-OPLOSSING EN BEPALING VAN DE PK_A-WAARDEN

DOEL

- Bepalen van de concentratie van een polyprotisch zuur, namelijk fosforzuur (H₃PO₄).
- Titratiecurve opstellen met behulp van een potentiometrische titratie van een zwak anorgansich zuur (H₃PO₄) met een sterke base (NAOH).
- Bepalen van de pKa-waarden van H₃PO₄.

REACTIEVERGELIJKINGEN

(3 vergelijkingen)

$$H_3PO_4$$
 (aq) + OH^- (aq) -> $H_2PO_4^-$ (aq) + H_2O (I)

$$H_2PO_4^-$$
 (aq) + OH^- (aq) -> HPO_4^{2-} (aq) + H_2O (I)

$$HPO_4^{2-}$$
 (aq) + OH^{-} (aq) -> PO_4^{3-} (aq) + H_2O (I)

RESULTATEN

A. Brutotitratie H₃PO₄ met NaOH

Molariteit NaOH (M):	0,099971
Buretstand begin (mL):	1,30
Buretstand einde (mL):	26,80
Volume equivalentiepunt 1 (mL):	12,75
Volume equivalentiepunt 2 (mL):	25,50
Volume equivalentiepunt 3 (mL):	38,25

B. Potentiometrische titratie H₃PO₄ met NaOH

	Uit titratiecurve	Uit 1 ^{ste} afgeleide
Volume equivalentiepunt 1	12,64 mL	12,65 mL
Volume equivalentiepunt 2	25,66 mL	25,55 mL
Volume equivalentiepunt 3	37,92 mL	37,95 mL
pK _{a1}	2,16	2,16
pK _{a2}	6,80	6,80
pK _{a3}	11,48	11,47
Molariteit H₃PO₄ (verdunde opl) uit V(EP1)	0,050545 M	0,050585 M
Molariteit H₃PO₄ (verdunde opl) V(EP2)	0,052065 M	0,051585 M
Molariteit H₃PO₄ (verdunde opl) V(EP3)	0,048626 M	0,049586 M
Molariteit H₃PO₄ oorspronkelijke oplossing	0,50545 M	0,50585 M

^{*} Berekening en grafieken in bijlage en onderaan terug te vinden.

BESLUIT

De gevonden concentratie voor H_3PO_4 is 0,50545 M. Al onze waarden liggen dicht bij elkaar voor de 2 methoden, maar p Ka_2 en p Ka_3 liggen redelijk ver van de theoretische waarden (p Ka_1 =2,15; p Ka_2 =7,20;p Ka_3 =12,38). Ook op te merken dat de afwijking van pKa waarden stijgt van p Ka_1 naar p Ka_3 . De onnauwkeurigheden kunnen te wijten zijn aan slecht afspoelen van het gaslwerk, of onnauwkeurigheden bij het aflezen.

EXTRA VRAGEN

• Hoe maak je een 10x verdunning? (exacte handelingen en gebruikt labomateriaal weergeven)

Eerst moet al het glaswerk gespoeld worden. Dit wordt op de volgende manier gedaan;

- Maatbeker: 3x kraantjeswater, 3x gedemineraliseerd water
- Maatkolf: 3x kraantjeswater, 3x gedemineraliseerd water
- Volumetrische pipet: 3x kraantjeswater, 3x gedemineraliseerd water, 3x ± 3mL H₃PO₄

Vervolgens giet je ongeveer 20 mL van de originele H₃PO₄-oplossing in de voorgespoelde maatbeker van 100 mL. Daarna gebruik je de voorgespoelde volumetrische pipet om exact 10 mL van de originele oplossing in de voorgespoelde maatkolf van 100 ml te doen. Vervolgens gebruik je een spuitbuisje met gedemineraliseerd water om de maatfolk verder aan te vullen (90 mL) tot de onderkant van de meniscus net aan de ijkstreep komt. Hierna kan je een stop op de maatkolf zetten en het mengsel mengen door de kolf een aantal keer om te draaien.

- Waarom en waarmee spoel je bij aanvang van de proef de pipet, de buret en de erlenmeyer?
  - O Pipet: je spoelt de pipet 3x met kraantjeswater, 3x met gedemineraliseerd water, en 3x met $\pm 3mL$ H $_3$ PO $_4$ -oplossing. Je doet dit om ervoor te zorgen dat er geen druppels water of andere stoffen, dit kan bijvoorbeeld van de vorige proef nog zijn, meer in de pipet zitten die de exactheid van je pH-metingen kan verstoren.
  - O Buret: je spoelt de buret 3x met kraantjeswater, 3x met gedemineraliseerd water en 3x met een kleine hoeveelheid NaOH-oplossing. Dit doe je om ervoor te zorgen dat er geen druppels water of andere stoffen, dit kan bijvoorbeeld van de vorige proef nog zijn, meer in de buret zitten die de exactheid van je pH-metingen kan verstoren.
  - $\circ$ Erlenmeyer: je spoelt de erlenmeyer 3x met kraantjeswater en 3x met gedemineraliseerd water. Dit doe je omdat de concentratie van H_3PO_4 verdund zou kunnen worden met een paar overgebleven druppels gedestilleerd water , maar dit

kan geen kwaad zolang het aantal mol maar ongewijzigd blijft. Het mag dus niet gespoeld worden met de standaardoplossing want dan zal het aantal mol wel degelijk toenemen.

Berekeningen

A. Brutotitratie H₃PO₄ met NaOH

V Buretstand begin = 1,30 mL

V Buretstand einde = 26,68 mL

V_{EP2} = V_{verbruikt volume} = 25,50 mL

 $V_{EP1}=V_{EP2}/2=12,75 \text{ mL}$

 $V_{EP3} = 3V_{EP1} = 38,25 \text{ mL}$

B. Potentiometrische titratie H₃PO₄ met NaOH

- Volume van de equivalentiepunten
  - o Raaklijnen
    - Y1 = 0.0768x + 1.7245
    - Y2 = 2,6363 29,037
    - Y3 = 0,1495x + 3,9452
    - Y4 = 1,8839x 38,879
    - Y5 = 0,0415x + 10,201
  - Snijpunten
    - Snijpunt 1: (12,64; 2,65)
    - Want Y1 = Y2 <-> 0,0768x + 1,7245 = 2,6363 29,037

$$<-> x = 12,64 -> y = 2,65$$

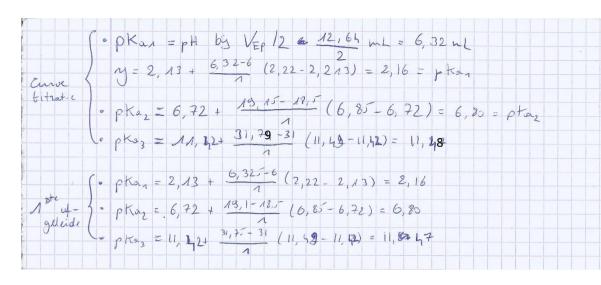
De volgende snijpunten worden analoog berekend;

Snijpunt 2 = (13,263; 5,93) Snijpunt 3 = (24,69; 7,64)

Snijpunt 4 = (26,44; 11,30)

- o Volume EP1 = (11,41 + 13,74)/2 = 12,64 mL
- o Volume EP2 = (24,13 + 27,48)/2 = 25,66 mL
- Volume EP3 = Volume EP1 · 3 = 37,79 mL

pKa-waarden

c(H₃PO₄) uit titratiecurve

$$\circ \quad \text{EP1} = \frac{c(\textit{NaOH}).V(\textit{NaOH})}{V(\textit{H}_3PO_4)} = \frac{0.099971 \text{ M} \cdot 12.64 \text{ mL}}{25.00 \text{ mL}} = 0.050545 \text{ M}$$

$$\circ \quad \mathsf{EP2} = \frac{c(\mathit{NaOH}).V(\mathit{NaOH})}{2\,V(\mathit{H}_3\mathit{PO}_4)} = \frac{0,099971\,\mathit{M} \cdot (25,66-12,64)\,\mathit{mL}}{25,00\,\mathit{mL}} = 0,052065\,\mathsf{M}$$

O EP3 =
$$\frac{c(NaOH).V(NaOH)}{3V(H_3PO_4)} = \frac{0,099971 \text{ M} \cdot (37,82-25,66) \text{ } mL}{25,00 \text{ } mL} = 0,048626 \text{ M}$$

- Oorspronkelijk: C(verdund)*10 = 0,050545M*10 = 0,50545 M 0
- c(H₃PO₄) uit eerste afgeleide

$$\circ \quad \text{EP1} = \frac{c(NaOH).V(NaOH)}{V(H_3PO_4)} = \frac{0,099971 \text{ M} \cdot 12,65 \text{ mL}}{25,00 \text{ mL}} = 0,050585 \text{ M}$$

O EP2 =
$$\frac{c(NaOH).V(NaOH)}{2V(H_3PO_4)} = \frac{0.099971 \text{ M} \cdot (25.55 - 12.64) \text{ } mL}{25.00 \text{ } mL} = 0.051585 \text{ M}$$

$$\circ \quad \text{EP3} = \frac{c(NaOH).V(NaOH)}{3 V(H_3 PO_4)} = \frac{0,099971 \text{ M}. (37,95-25,55) mL}{25,00 \text{ mL}} = 0,049586 \text{ M}$$

Oorspronkelijk: C(verdund)*10 = 0.050585 M*10 = 0.50585 M

Volume Toegevoegd NaOH (mL)

Naam: Manu Donders en Marie Geraerts Plaatsnummer:29 & 31 Datum: 26/03/2021 nr. onbekende: 51

